

VRIJ

BRIEF

LEVEN - VRIJHEID - EIGENDOM

ABSOLUTE RECHTEN VAN HET INDIVIDU

** WE GAAN VOORUIT ! **

Het gaat goed in het Libertarisme. We raken steeds meer bekend. "Anderen" (al of niet tegenstanders) gaan zelfs al over onze beweging schrijven! En dat is goed; want zo als u ook in ons artikel over STRATEGIE kunt lezen, is het van het grootste belang dat we meer bekend worden. Men moet eerst weten dat we er zijn, daarna kan men pas leren wat onze idealen zijn.

Het artikel van *dr. Frank van Dun* (ZACHTTE ONTEIGENING...) was eerst geschreven als reactie op een artikel in *Eigenaars Magazine*. Daarin werd terecht gesteld dat: *ook in België al te gemakkelijk met het algemeen belang wordt geschermd....*; maar ook onterecht dat: *...al zullen slechts weinigen het recht van de overheid om te onteigenen voor doeleinden van algemeen belang in vraag stellen.* De redactie van EM had liever geen discussie in hun eigen blad en daarom is in onderling overleg besloten om het artikel in de Vrijbrief te plaatsen.

Ook het begrip "Kompassie" of "MEDELEVEN" krijgt steeds meer duidelijkheid. Zie daarvoor het eerste deel van een bewerking van een artikel van *Jarret Wollstein* dat gepubliceerd werd in "Individual Liberty", het blad van de Society for Individual Liberty (S.I.L.). Net als uit de akties voor het oprichten van een Libertarische Stichting voor hulpverlening blijkt ook uit dit artikel dat Libertariërs zeker "sociaal voelend" zijn, maar tegenstanders van het "socialisme".

Jammer dat we moeten aankondigen dat de GALATEN-BRIEF niet meer verschijnt. Daarentegen is er de vliegende start van het LIBERTARISCH STUDIECENTRUM (LSC). Door al deze studies zullen we in staat gesteld worden onze argumenten voor een vrije maatschappij nog beter te onderbouwen. Dit LSC kan een van de belangrijkste hulpmiddelen worden om het Libertarisme meer en betere bekendheid te geven. Uw steun en medewerking eraan zijn dan ook zeer gewenst.

In de AGENDA kunt u weer voldoende mogelijkheden vinden om Libertariërs persoonlijk te ontmoeten. Vooral de TREFPUNT-BIJEENKOMST van 7 april is daarvoor zeer geschikt.

En als u ook vindt dat het goed gaat, kunt u dat zelfs vieren met LIBERTARISCHE WIJN!

De VRIJBRIEF geeft U een antwoord op onderstaande vragen door U regelmatig te informeren over Libertarisme/Objectivisme en gelijksoortige levensbeschouwingen.

U krijgt informatie over mogelijke tegenmaatregelen, over libertarische acties, publicaties en gebeurtenissen in binnen- en buitenland.

Het LIBERTARISME is een wereldbeweging die werkt aan de bouw van een vrije wereld waarin vrede is; een wereld waarin de betrekkingen tussen alle mensen tolerant en vrijwillig zijn, zonder geweld of dreiging met geweld en met respect voor elkaars eigendom; met een economisch systeem gebaseerd op vrijwillige overeenkomsten.

Leden en samenwerkende organisaties streven dit doel na door onafhankelijke akties, waarvoor ieder zijn eigen vrij gekozen strategie volgt.

Door het verstrekken van informatie over gebeurtenissen in de libertarische beweging draagt de VRIJBRIEF bij aan een groter rendement en coördinatie van deze akties.

Wij bieden U een FORUM waar U Uw eigen libertarische visie kunt verkondigen en waar U antwoord kunt geven op de mening van anderen. (Artikelen zijn voor verantwoording van de schrijver)

Via de VRIJBRIEF hebt U een band met gelijkgezinde personen in de Benelux (en daarbuiten), die allen streven naar een betere wereld met Vrijheid, Rechtvaardigheid en Vrede.

Waarom verliest U steeds meer Uw vrijheid?
Waarom wordt U steeds meer afhankelijk van de overheid?

LIBERTARISME EN MEDELEVEN (I)

.....

Jarret B. Wollstein

*KOMPASSIE: verdriet om het leed of de moeilijkheden van anderen,
met de drang om te helpen. (Webster's Dictionary)*

.....

.....een filosofie die streeft naar vrede,
vrijheid en welvaart - waarvan de aanhan-
gers algemeen beschouwd worden als ongevoe-
lig, baatzuchtig en onmenselijk.

Dit is een tegenstrijdige maar tamelijk
nauwkeurige omschrijving van de libertari-
sche beweging in Amerika en ook in België
en Nederland.

Deze omschrijving - hoe tegenstrijdig dan
ook - draagt veel bij aan de verklaring
waarom het libertarisme niet succesvoller
geweest is in het verkrijgen van de algeme-
ne waardering en de steun die het toch zeer
zeker verdient.

Het is bijzonder ongelukkig dat liberta-
riërs beschouwd worden als onmenselijk,
iets wat helemaal is te vermijden.

Libertarisme is tegelijkertijd de meest
ethische ideologie en inherent daaraan, die
met de meeste compassie.

Wij zoeken een wereld van vrijheid, vrede,
rechtvaardigheid en welvaart, gebaseerd op
respect voor iedereen, onafhankelijk van
ras, kleur, leeftijd, sekse of overtuiging.
Bovendien stellen wij dat een dergelijke
wereld er kan komen zonder opoffering van
het individu, zonder het creëren van een
sociale elite met speciale privileges, en
zonder dwang.

Wij kunnen onze principes en programma's
zeer sterk verdedigen op veel terreinen -
filosofisch, ethisch, economisch en pragma-
tisch. Onze visie van een libertarische
toekomst is niet die van een maatschappij
waarin een paar rijke mensen leven in kas-
telen op een heuvel, terwijl ieder ander
onderworpen en arm is. In tegendeel, de
libertarische visie is die van een wereld
waarin bijna iedereen gezond is en welva-
rend en verstandig en vrij om zijn eigen
doeleinden op zijn eigen wijze na te stre-
ven; een wereld waarin dwang helemaal niet
bestaat, en waarin alle mensen, zo ze el-
kaar al niet respecteren, dan toch tolere-
ren. Het is moeilijk om je een welwillender
of meelevender beeld voor te stellen van
een menselijke samenleving.

Waarom dan worden libertariërs en liberta-
risme zo vaak beschouwd als onmenselijk?

Er zijn een aantal redenen:

DE ONMENSELIJKE LIBERTARIER

De eerste en meest duidelijke reden dat li-
bertariërs als onmenselijk worden beschouwd
is dat wij overheidsprogramma's willen af-
schaffen die algemeen beschouwd worden als
hulp aan de armen - zoals bijstand, AOW, WWW.
Wij moeten veel duidelijker aantonen dat de
overheid de armen eerder schade toebrengt
dan hen helpt, en dat als we de overheid uit
de levens van de armen kunnen halen, dat dan
zal leiden tot een netto voordeel voor hen.
Over de manier waarop dit kan kom ik nog te-
rug.

LIBERTARISME IS TEGELIJKERTIJD
DE MEEST ETHISCHE IDEOLOGIE EN
INHERENT DAARAAN, DIE MET DE
MEESTE KOMPASSIE.

Ten tweede, de nadruk die veel libertariërs
leggen op kapitalisme en het recht op het
maken van winst in het bijzonder, en op
economische waarden (vs. menselijke waarden)
in het algemeen, maken dat wij baatzuchtig
lijken. Het feit dat een behoorlijk aantal
libertariërs inderdaad baatzuchtig zijn
maakt het er niet beter op.

Voor een deel is dit een kwestie van woorden
en accenten. Zoals Michael Emerling aantoon-
t, zijn er een aantal woorden, zoals *kapitalisme*
en *big business*, die een zeer negatieve bij-
betekenis hebben (los van hun juiste defi-
nitie).

Om deze negatieve gevoelens te vermijden en
om te voorkomen dat onze communicatie met
anderen compleet mislukt, moeten we woorden
gebruiken die een veel positievere gevoels-
waarde hebben. Woorden zoals *de vrije markt*,
vrij ondernemerschap, en, heel simpel, *eco-
nomische vrijheid*. (Heel veel mensen zijn
tegen 'big business' en 'kapitalisme', maar
wie, behalve een verstokte statist, kan te-
gen 'economische vrijheid' zijn?).

Om de schijn te vermijden dat wij ons te
veel bezighouden met 'economische waarden' -
zoals *eigendom* en *winst*, ten koste van
'menselijke waarden' - zoals *mensen* en *hun
noden*, zouden we meer aandacht moeten schen-
ken aan al het goede dat vrijheid doet voor

(vervolg op pag. 3)

(vervolg van pag. 2) LIBERTARISME

gewone mensen in hun dagelijks leven, en aan de ellende die dwang en overheid aanrichten.

Aan die schijnbaar ongeneeslijk harde Libertariërs die ervan genieten om te zeggen: "Ik interesseer me totaal niet voor jou of je problemen, ik wil alleen met rust gelaten worden door de overheid", zeg ik: "Wordt wakker. Hoe waarschijnlijk denk je werkelijk dat het is dat de overheid je met rust laat of dat je anderen kunt overtuigen om te vechten voor de vrijheid als alle andere kiezers je ervaren als een wreed, harteloos monster? In je eigen belang zou je moeten pretenderen dat je van mensen houdt, zelfs als je ze in werkelijkheid haat.

IK BEN TEGEN MINIMUMLOONWETTEN, OMDAT ZE MENSEN SCHADE BEROKKENEN.

Ten derde is er het probleem van Libertariërs die vaak argumenten gebruiken die te technisch zijn of te ver verwijderd van de werkelijkheid. De reden dat ik tegen minimumloonwetten ben is niet omdat Böhm-Bawerk bewezen heeft dat je waarde niet kunt meten zonder een marktprijs. Ik ben tegen minimumloonwetten omdat ze mensen schade berokkenen.

De reden dat ik het begrip *recht* ondersteun is niet omdat Ayn Rand in "the Objectivist Ethics" bewezen heeft dat het concept *waarde* 'afhankelijk is en afgeleid van het voorgaande concept *leven*'. Ik ondersteun het begrip *recht* omdat ik geloof dat individueel respect voor vrijheid en de verdediging ervan essentieel is voor een maatschappij waarin de mens waardigheid, vrijheid en welvaart kan hebben.

Het begrijpen van abstracte principes en het in staat zijn om technische argumenten te geven, is essentieel voor het compleet begrijpen en verdedigen van de vrijheid. Echter dergelijke argumenten te benadrukken ten koste van 'gezond verstand' verdediging van de vrijheid, in termen van de toepassingen en waarden voor werkelijke mensen in de werkelijke maatschappij, zal er vaak alleen maar toe leiden dat men niet meer naar je luistert.

Ik wil nu graag bespreken hoe we voor de vrijheid kunnen argumenteren op een wijze

die aan je gehoor duidelijk maakt dat je gelijktijdig (1) *ethisch*, (2) *praktisch* en (3) *meevoelend* bent.

In de volgende VRIJBRIEF komt het tweede en laatste deel van dit artikel: "VRIJHEIDSARGUMENTATIE WAARUIT MEEGEOVOEL BLIJKT".

AGENDA

- 3 maart : Discussiemiddag in Gent.
- 13 maart : Kringbijeenkomst in Tilburg. (info: 03465-64994 of 013-634821)
- 17 maart : Bijeenkomst Libertarisch Studie Centrum in Breda.
- 5 april : Kringbijeenkomst Rotterdam te Schiedam (info: 010-268702).
- 7 april : Trefpuntbijeenkomst Rotterdam.
- 13-20 aug.: 2nd World Libertarian Convention LIBERTAS II - London 84.
- 1985 : Tweede Europese Libertarische Conventie in Noorwegen.

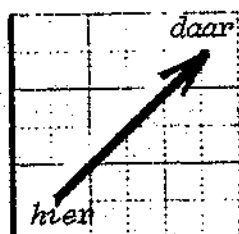
NATIONAAL BETALINGSCIRCUIT

- een Orwelliaanse beschouwing -

Het NBC is een volgende mogelijkheid om het individu steeds meer in de knel te krijgen. Een uitstekend artikel, geschreven door dr. H.T.C. Godschalk, verscheen hierover onder bovengenoemde kop in "KNO info" van december 1983. Belangstellenden kunnen een gratis exemplaar aanvragen bij: KNO, Postbus 125, 7000 AC Doetinchem, NL.

Het individu geraakt meer en meer in de knel.

STRATEGIE

Op de succesvolle Libertarische bijeenkomst van 19 november '83 in Gent stelde Jacques Kerremans voor om een

vergadering geheel aan Strategie te wijden. Dit werd op 21 januari gerealiseerd in Antwerpen. Een 25-tal Libertariërs uit België en Nederland besprak de mogelijkheden (en moeilijkheden) om tot een meer gestructureerd beleid te komen.

Er kwamen heel wat mogelijke projecten en acties ter sprake. Moeilijker was tot het juiste strategische beleid te beslissen. Waar zijn we en waar willen we naar toe? Natuurlijk willen we allemaal minder staatsdwang en meer vrijheid. Maar hoe dit goed te formuleren?

Eric Verhulst stelde voor om als kwantitatieve maatstaf het bruto nationaal product te nemen. Op dit ogenblik is het aandeel dat de staat daarvan opeist meer dan 50%. (In Nederland 70%?) Dit percentage moet teruggebracht worden tot 20%. Enkele aanwezigen vonden zelfs dat het naar nul procent moet. Dit doel werd mede door gebrek aan exact cijfermateriaal op de vergadering niet verder uitgewerkt. Wel werd het aanbevolen aan het Studiecentrum voor nader onderzoek. Heel duidelijk werd wel dat een allereerste noodzaak is dat we ons ideaal en onze ideeën op grotere schaal bekend maken.

Meer mensen moeten weten dat het Libertarisme de enige maatschappijvorm is waarin iedereen vrij kan leven, waarin dwang ontbreekt, en waar vrede heerst. Dit is een ideaal dat de moeite waard is om aan te werken en wij mogen zelfs trots zijn dat wij daar mee bezig zijn.

Om mensen te overtuigen dat dit alleen via het Libertarisme te bereiken is, moeten ze eerst weten dat het Libertarisme bestaat; daarna kunnen ze leren wat het omvat.

Het is daarvoor belangrijk dat Libertariërs zelf goed weten wat het Libertarisme is en hoe ze dit aan anderen kunnen overdragen. Kortom "educatief bezig zijn" (zowel voor jezelf als voor anderen) is van het hoogste belang en de hoogste prioriteit.

Het grootste deel van de vergadertijd ging zitten in de verschillende tactische mogelijkheden om dit ideaal dichterbij te brengen.

Zo werd o.a. genoemd het opzetten van een echt Public Relations netwerk met inschakeling van alle media-mogelijkheden zoals Li-

brado, Radio, TV, Pers. Ook reclame, sponsors, studiedagen, etc.

Libertarische boeken moeten veel beter beschikbaar gemaakt worden. Hiervoor zal een actie bij bestaande boekenwinkels gestart worden. (Boudewijn Bouckaert en Fred Dekkers.)

"MEER MENSEN MOETEN WETEN DAT HET LIBERTARISME DE ENIGE MAATSCHAPPIJVORM IS WAARIN IEDEREEN VRIJ KAN LEVEN, ... EN WAAR VREDE HEERST."

Een plan om in de herfst een grote "ludieke" happening in het kader van "1984" te organiseren is leuk maar kon niet verder gebracht worden door het gebrek aan mensen die tijd hebben om het te organiseren. Dit tijdgebrek is de oorzaak dat er nog veel andere plannen (voorlopig) in de ijskast gezet moesten worden. Op deze zaken komen we in een later stadium wel weer terug.

Een zeer duidelijk besluit kwam uit de vergadering om op 3 maart in Gent in Holliday Inn weer een nieuwe bijeenkomst te organiseren. Aanvang 14.30 uur, onderwerp: "Migranten" met als inleider George Homs.

Belangrijk blijft dat deze eerste aanzet om tot een strategie te komen verder ontwikkeld wordt.

In de eerstkomende Vrijbrieven zullen we een hoofdstuk aan Strategie blijven wijden.

Gaarne ontvangen we van zoveel mogelijk lezers zoveel mogelijk ideeën om deze Strategie tot een echt succes te maken.

DAVID BERGLAND is de verkiezingscampagne gestart en hij heeft al toespraken gehouden in meer dan 20 verschillende staten. Hij verscheen een paar keer op de televisie. Inmiddels is hij op 14 januari ook nog getrouwd met Sharon Ayres.

DE ZACHTE ONTEIGENING: EEN MENSENRECHT ?

Onder de titel "Een Zweeds Sprookje" publiceerde Eigenaars Magazine (november 1983) een artikel over de processen die door een aantal Zweden werden ingespannen tegen de Zweedse Staat voor het Europese Hof van de Rechten van de Mens te Straatsburg. De eisende partijen, Sporrang en Lönroth, hadden klachten in verband met onteigeningsprocedures die wel waren ingezet maar nooit voleindigd - met het gevolg dat de betrokken eigenaars gedurende vele jaren de normale wettelijke beschikkingmogelijkheden moesten missen zonder de wettelijke onteigeningsvergoeding te krijgen.

De uitspraak van de rechters was gunstig voor de klagers. Ze hield in dat de door de rechters aanvaarde regel van beperkingen van het eigendomsrecht in het algemeen belang dient afgewogen te worden tegen het particuliere belang: dit laatste mag niet geheel in de verdrukking komen. Ook behoort de nationale wetgever voldoende rechtsmiddelen ter beschikking te stellen van de eigenaars die hun grieven i.v.m. onteigeningskwesties zouden willen laten gelden. EM benadrukt het belang van dit arrest, ook voor België, waar de notie van het algemeen belang dezelfde bulldozerfunctie heeft t.a.v. de individuele rechten als in Zweden. In Nederland is de situatie trouwens niet anders. EM besluit: "Als het geciteerde arrest de aftakeling van het eigendomsrecht kan stremmen en de belagers van dit recht tot nadenken verplicht, dan zou dit arrest een

**"...DE OVERHEID HET RECHT HEEFT
TE ONTEIGENEN VOOR DOELEINDEN
VAN ALGEMEEN BELANG."**

gunstige weerslag kunnen hebben in ons land. In elk geval is het een hart onder de riem voor al diegenen die vechten voor de eerbiediging van het eigendomsrecht."

Is het entoesiasme van EM voor dit arrest gerechtvaardigd? Is dit arrest een hart onder de riem van de libertariërs, die allicht meer dan wie ook opkomen voor de eerbiediging van de eigendomsrechten? Om deze vragen te beantwoorden moeten we eerst twee vaststellingen doen :

- 1) Zowel het Europees Hof als EM zelf aanvaarden de geldigheid van de regel dat de overheid het recht heeft te onteigenen voor doeleinden van algemeen belang.
- 2) Het Hof poneert de regel dat inzake onteigeningsprocedures algemeen en particulier belang tegen mekaar moeten afgewogen worden.

Over individuele rechten wordt hier nergens gesproken.

Anders gezegd: EM vraagt ons entoesiasme voor een arrest waarin expliciet gesteld wordt dat bij de behartiging van het zgn. algemeen belang wel rekening moet gehouden worden met andere, zgn. particuliere belangen, maar niet met individuele rechten. Die hebben blijkbaar geen geldigheid tegen het algemeen belang!

Een flagranter aanfluiting van het rechtsbegrip is moeilijk te bedenken. Dat deze aanfluiting de wereld wordt ingestuurd onder de vlag van het Europees Hof voor nota bene de Rechten van de Mens is een schrijnend bewijs van het wijdverspreide onbegrip voor de betekenis en het belang van de mensen-rechten.

**" EEN FLAGRANTER AANFLUITING VAN HET
RECHTSBEGRIIP IS MOEILIK TE BEDEN-
KEN."**

Het is waar: het Hof bepleit een "betere" behandeling van de burger wiens bezit hem door de overheid wordt afgenomen. Maar wat heeft dat te maken met de Rechten van de Mens? Eeuwenlang hebben moralisten gepleit voor een "betere" behandeling van de slaven dan de meesters blijkbaar gewoon waren te geven; en al meer dan een eeuw horen we dergelijke argumenten uit de mond van de dierenbeschermers uit de diverse verenigingen ter voorkoming van wreedheid jegens de dieren.

Ieder libertariër zal het waarderen dat we in Europa met onze grieven eventueel terecht kunnen bij het Hof ter Voorkoming van Wreedheid jegens de Burgers. De geschiedenis leert dat langs die weg wel een en ander te bereiken is. Maar we moeten ons geen illusies maken: het Hof is er niet om de Rechten van de Mens te beschermen, maar om de wetgevers te beschermen tegen de gevolgen van hun eigen dwaasheden en zwakheden, o.m. door ze een prestigieuze paraplu aan te bieden tegen

**"...HET HOF IS ER NIET OM DE RECHTEN
VAN DE MENS TE BESCHERMEN ..."**

het eindeloze gezever van de drukkingsgroepen. Het Hof maakt deel uit van het Europese statenkartel, en zoals alle statelijke rechtbanken heeft het geen andere functie dan te waken over de vlotte werking van het bestaande politieke systeem. Het is een algemeen beginsel van goed management dat die werking des te vlotter zal zijn naarmate de bevelen (wetten, reglementen en administratieve be-

(vervolg op pag. 7)

schikkingen) beter aanvaard worden door de basis, door grote delen van de publieke opinie. Hoven en rechtbanken die alleen maar de letter van de wet zouden toepassen, zouden te kort schieten in hun politieke opdracht die erin bestaat bij te dragen tot het scheppen van een klimaat dat de politieke machtsuitoefening aanvaardbaar maakt.

Een betere behandeling van de burgers door de staat is beter dan een slechtere behandeling. Ook voor de libertariërs; maar juist zoals zij pleiten voor de afschaffing van de slavernij, en niet slechts voor een betere behandeling van de slaven door de meesters, zo pleiten zij ook voor de eerbiediging van de rechten van de mensen, en niet slechts

" WANT ALS NIET DE BESCHERMING
VAN IEDERS RECHT IN HET ALGEMEEN
BELANG IS, WAT DAN WEL ?"

voor een minder aanstootgevende schending van die rechten. Een libertariër zal niet kunnen instemmen met een doctrine die de rechten van de mens reduceert tot belangen die weliswaar niet opwegen tegen het "algemeen belang" van de staat, maar toch ook niet geheel buiten beschouwing mogen blijven. En zeer zeker zal hij zich geen zand in de ogen laten strooien door het demagogisch gebruik van de term "algemeen belang". Is het niet absurd te spreken over een "algemeen belang" in de context van een onteigeningsprocedure waarin het overduidelijk is dat er geen "algemeen belang" is? Een onteigeningsprocedure wordt precies gevoerd omdat sommigen er belang bij hebben een eigendom te verwerven tegen een prijs die lager ligt dan deze die de eigenaar ervoor vraagt; of omdat de eigenaar een eigendom kwijt wil voor een prijs die niemand ervoor wil geven. In beide gevallen wordt de afwezigheid van overeenstemming omzeild door een beroep op het gelegaliseerde politieke geweld van de staat: in het ene geval ten gunste van sommigen en ten nadele van de eigenaar en de belastingbetalers; in het andere geval ten gunste van de eigenaar en ten nadele van de belastingbetalers die hoe dan ook gedwongen worden de rekening te betalen. Een onteigeningsprocedure wordt gevoerd omdat er geen (markt-)prijs is die in het belang is van alle betrokkenen. Waar is dan het "algemeen belang"?

Elke onteigeningsprocedure houdt per definitie de schending van iemands rechten in. Als we dan toch de term "algemeen belang" willen gebruiken, waarom dan niet zeggen dat precies de bescherming van ieders recht in het algemeen belang is? Men zou dan moeten be-

sluiten dat de uitdrukking "onteigening in het algemeen belang" een contradictio in terminis is, dat het algemeen belang nooit een excuus voor een onteigening kan zijn. Zo'n taalgebruik zou zeker meer aanbevelenswaardig zijn dan het taalgebruik van het Europees Hof en van EM. Want als niet de bescherming van ieders recht in het algemeen belang is, wat dan wel?

Neem om het even welke onteigeningsprocedure: steeds zijn er mensen die er belang bij hebben, en mensen die er geen belang bij hebben. De belangen van al die mensen zijn particuliere belangen - en als het vaak gebeurt dat in een bepaalde kwestie velen hetzelfde particuliere belang hebben, dan kunnen we wel spreken van een gemeenschappelijk of groepsbelang, maar niet van een algemeen belang. Het is misleidend, zelfs oneerlijk de belangstelling tussen een individu of groep en een ander individu of een andere groep voor te stellen als het conflict tussen particulier belang en algemeen belang. Het feit dat men zonder contradictie kan zeggen dat er geen ander algemeen belang is dan de bescherming van ieders recht volstaat om aan te tonen dat elke andere opvatting over het algemeen belang noodzakelijk controversieel is. Maar de verdedigers van de onteigening-in-het-algemeen belang zeggen niet dat iedereen het recht heeft een ander te onteigenen van zodra hij meent dat die onteigening in het algemeen belang is. Dat recht reserveren ze voor de overheid, d.w.z. voor de politiek sterksten. Hun doctrine is gewoon een proclamatie van "het recht van de sterksten", d.w.z. een regelrechte ontkenning van de normatieve waarde van de rechtsidee.

"...IN FEITE IS ELKE BEPERKING VAN
IEMANDS RECHT EEN ONTEIGENING..."

Dat het Hof vraagt dat de sterke zijn "recht" met de nodige terughoudendheid en welwillende consideratie zou uitoefenen is een schrale troost. Of het een hart onder de riem is voor allen die zich inzetten voor de verdediging van het recht is een andere zaak. Het Hof heeft de onschendbaarheid van de rechtmatige eigendom zelfs niet in beginsel erkend. Integendeel: het heeft nog maar eens het recht van de sterkste bevestigd. Tot slot nog deze bedenking: in feite is elke beperking van iemands recht een onteigening - een via het wettelijk machtsapparaat georganiseerde overheveling van een of ander eigendomsrecht van een individu of groep naar een ander individu of groep. Meestal wordt voor een dergelijke onteigening geen vergoeding voorzien (denk maar aan allerlei reglementeringen zoals prijsbeheer-

(vervolg van pag. 7) ZACHTE ONTEIGENING ... (vervolg van pag. 12) VRIJE MARKT

sing, arbeidsduurverkorting, reclame-verbod, fiscaliteit, enz. die de mensen beroven van allerlei eigendomsrechten zonder enige compensatie). Al deze schendingen van het zelfbeschikkingsrecht (de zelfeigendom) van de mensen worden steevast goedgepraat met verwijzing naar het "algemeen belang". We moeten ons er goed van bewust zijn dat de onteigening-met-vergoeding i.v.m. onroerende goederen in feite een uitzonderlijk gunstregime is - een erfenis uit de tijd toen het grondbezit nog oververtegenwoordigd was in de wetgevende vergaderingen. Het is ondenkbaar (want onbetaalbaar) dat de staat elke onteigening of vrijheidsbeperking zou betalen met een redelijke vergoeding. Maar als het vergoedingsprincipe niet kan veralgemeend worden, hoe kan men dan het gunstregime voor de onroerende eigendom rechtvaardigen?

Wat EM zich moet realiseren is dit: de fundamentele keuze is deze tussen de afschaffing van de wettelijke voorkeursbehandeling voor eigenaars van onroerende eigendommen enerzijds, en de afschaffing van het zgn. "recht te onteigenen voor doeleinden van algemeen belang" anderzijds. Voor de libertariërs is de keuze duidelijk. Is dat ook het geval voor Eigenaars Magazine?

Frank Van Dun.

deze aandelen op een vooraf afgesproken prijs te kopen gedurende een beperkte tijd. Er zijn echter maar een beperkt aantal aandelen waarvoor U opties kunt kopen. Een andere optietaktiek is dat U put-opties verkoopt/schrijft. Zolang de koers maar onder Uw put-optie prijs blijft, mag U het geld dat U ontving bij de verkoop (van iets dat U nog niet bezit) houden. En omdat een optie maar een beperkte levensduur heeft, heeft U bij een stijgende markt een goede kans dat U wat U verkocht heeft, niet hoeft terug te kopen.

Dan nog even over het goud en de dollar. Volgens mij kan de \$ nu omlaag en alleen dat al geeft winstkansen in goud en zilver. Los van die \$-daling denk ik dat het nu zo'n beetje het begin is van een nieuwe trend in de edele metalen. Een trend omhoog voor een aantal jaren. Zelfs Reagan gaat weer een aantal beloftes doen om herkozen te worden. Dat kost geld en "dus" inflatie. Nu nog niet, maar de basis wordt er nu voor gelegd.

Dan zou ik toch graag wat zilver en goud willen hebben.

ir. L.H.M. Jongen.

LIBERTARISCHE WIJN !

We hebben een (Rhône) wijn uitgezocht die voor 100% vervaardigd is uit één druivensoort, en wel de 'Syrah'-druif, die bekend staat om zijn bijzondere fijnheid in aroma en smaak.

De wijn is 'mis en bouteille à la propriété pour les Libertariens'.

De bekende wijnkenner Hubrecht Duijker zegt in zijn boek "De goede wijnen van de Rhône en het Franse Zuiden", dat hij de coöperatie die deze wijn verbouwt en bottelt een modelbedrijf vindt.

Wij kunnen u deze CUVÉE LIBERTARIEN aanraden. Ook heel geschikt om cadeau te geven.

Per fles is de prijs f 8,50 of BF 155,-.

Er kan op Libertarische bijeenkomsten afgeleverd worden. (Bel of schrijf de Redactie of het Libertarisch Centrum.)

In verband met het transport de bestellingen voor aflevering op de TREFPUNT-BIJEENKOMST van 7 april graag vóór 31 maart!

(vervolg van pag. 5)

KRING ROTTERDAM - 5/1/84

17. De voor- en nadelen van een referendum.

(Fred Dekkers, N1-1140-16932).

Thema's welke nog wachten op medewerkers:

18. Evaluatie van econometrische modellen en het gebruik ervan.

19. Schuldenproblematiek in de Derde Wereld.

20. Het probleem van machtsmisbruik in de samenleving.

Het L.S.C. stelt zich tot doel op deze thema's een praktisch uitgewerkte libertarische visie te ontwikkelen. Heeft U hiervoor belangstelling, van harte welkom.

Jaap Jansen en Eric Verhulst.

NAWOORD.

In de Vrijbrief van januari jl. staan op pag. 4 enkele prachtige woorden van Leonard Peikoff. Ik meen dat ze een uitstekende leidraad kunnen vormen voor het Libertarisch Studiecentrum.

In concreto: de overgang verwezenlijken van het libertarisme als maatschappijfilosofie naar een praktisch realiseerbare libertarische samenleving. Dit proces is de symbiose uitwerken tussen een filosofie gebaseerd op een fundamentele morele waarde, daar zijn we als libertariër van overtuigd, en een voor de mens praktische, leefbare vorm van samenleven.

Met dit als gegeven slaan wij als libertariër een brug tussen het heden en de toekomst. Aan ons te bepalen hoe die brug eruit zal zien.

Eric.

VERSCHEENEN: MEDISCHE KLAPPER

In de tweede helft van 1983 is bij de vereniging *Kritische Nederlandse Ondernemers K.N.O.* te Doetinchem een bundel verschenen onder de titel: "KRITIEK OP DE MEDISCHE TOESTAND IN NEDERLAND".

Deze klapper is samengesteld onder verantwoordelijkheid van de sectie vrije beroepsbeoefenaars in de medische sector van de K.N.O. en bevat zowel artikelen die in het verleden al eens in het orgaan van de K.N.O. (de KNO-INFO) zijn gepubliceerd, als enkele ongepubliceerde beschouwingen. Alle handelen ze over problemen op gezondheidszorggebied en er worden alternatieven voor het huidige falende en ontspoorde beleid aangedragen. De bundel is verkrijgbaar door storting van f 27,50 (incl. porto-kosten) op bankrekeningnummer 48.88.02.326 of girorekening 38.12.055 beiden t.n.v. K.N.O. te Doetinchem o.v.v. 'bundel medische artikelen'. G.J. van Norel.

Hr. v.d. Kooi peilde hoe de responsie was op de telefoongesprekken met belangstellenden, die de meeste kringleden op zich hadden genomen. Tot dusver: de meesten zijn nog niet bereikt, de overigen waren slechts nieuwsgierig en hadden verder geen behoefte aan Libertarisme.

Hr. Van Hulten en Hr. Smid hebben het opvangen van nieuwe kringleden doorgesproken. Zij stellen het volgende voor: voor nieuwe leden twee pakketten (schriftelijke) informatie beschikbaar te stellen - één gratis, bestaande uit enkele vertaalde SIL-brochures en - één ad f 15,-, met een uitgebreidere inhoud, zoals in de Kring Tilburg is gebeurd. Daarnaast zouden alle nieuwe leden bij 1 kringlid centraal gemeld moeten worden; dit lid zou voor de informatiepakketten en overige opvang kunnen zorgen.

(Hr. van Hulten stelt zich hiervoor beschikbaar.) Tenslotte zou elk nieuw lid één kringlid "toegewezen" krijgen om hem/haar op te vangen, informatie te geven e.d. op een kringbijeenkomst. De heren Smid en Van Hulten stellen zich ook beschikbaar om een korte cursus (naar behoefte) te bieden aan nieuwe leden, waarin de basisprincipes van het Libertarisme uiteengezet worden. De aanwezigen gingen met dit voorstel accoord.

Hr. Smid brengt de kwestie naar voren van het vooraf plannen van sprekers voor een half jaar. Op de behoeftepeiling heeft niemand gereageerd. Dus zal het D.B. voorlopig zelf sprekers organiseren.

Na de pauze leidde Hr. Jelgerhuis de discussie voor die avond in: "Rechtsprincipes en Rechtsstelsels in een Libertarische samenleving".

Aan de hand van de recente stakingen en de uitspraken van rechters in dat kader, stelde Hr. Jelgerhuis de verwarring rond rechtvaardigheid in de huidige samenleving aan de orde. Na een uiteenzetting over hoe Libertarische principes consequenties hebben voor rechtvaardigheid en rechtspraak, volgde een levendige discussie.

7 APRIL

TREPPUNT ROTTERDAM

U bent welkom vanaf 13.00 uur in een van de zalen van "Engels" in het Groothandelsgebouw. Meer gegevens in bijgesloten "EXTRA NUMMER", hetwelk u tevens kunt gebruiken om aan een relatie te geven.

U kunt meer exemplaren bij ons aanvragen.

KRING ROTTERDAM - 2/2/84

Jaap Jansen brengt verslag uit over de ontwikkelingen van het Libertarisch Studiecentrum. Een groep van ca. 20 libertariërs gaat een twintigtal onderwerpen bestuderen. (Zie verslag elders in dit blad.)

Hub Jongen kondigt de Trefpunt bijeenkomst van 7 april in Rotterdam aan en vraagt allen voor de volgende vergadering ideeën aan te dragen om er een succes van te maken. (Deelnemers)

De Franse wijn: CUVÉE LIBERTARIEN wordt gekeurd en goed bevonden.

De telefoonactie gaat nog door. De reacties waren over het algemeen positief, ook al hebben ze nog niet tot veel nieuwe abonnees geleid. Gaarne de brieven met de betreffende aantekeningen retour aan Hub Jongen.

Rob v. Glabbeek heeft ervaren, dat in het Noorden van het land behoefte bestaat aan een Libertarische Kring. Dit zal nader uitgewerkt worden.

Hr. Apeldoorn stelt voor om de mensen, waarmee men contact heeft gehad te benaderen en hen te verzoeken in de Kring een praatje te komen houden. Dit vindt algemene bijval.

Hr. van Hulten heeft in een vakblad een artikel gelezen, waarin de gezondheidszorg van hedentendage wordt gesteld naast de Libertarische visie hierop. De interpretatie van de Libertarische ideeën echter is in het geheel niet tot z'n recht gekomen. Samen met Hr. Jongen zal hij de meningen vragen van de heren F.v. Dun en A. Seldon en daarna een reactie formuleren.

De wekelijkse instuif loopt nog niet. De opkomst is de laatste maanden minimaal geweest, daarom wordt besloten om er voorlopig mee te stoppen.

Hr. Jelgerhuis gaat de position paper "Wat is Libertarisme?" op eigen kosten 1.000 X produceren. Tevens heeft hij gevraagd of er onder de leden interesse en bereidheid is om de sponsoring van andere vertaalde position papers op zich te nemen. Wie hiertoe bereid is melde zich !!!!

De heren van Hulten en Smid zullen offerten aanvragen voor drukkosten.

Na de pauze gaf de Heer P. Rikmans een verhandeling over: "Het Libertarisme, toegepast op arbeid en organisatie van werk in de ruimste zin."

Via organisatie-adviesbureaus trachtte men

bedrijven door te lichten en d.m.v. betere beheersing en reorganisatie de onvrede in de bedrijven te beperken. Dit mislukte. Het laatste jaar treden langzaam veranderingen op. De uitgave van het boek "Excellente Ondernemingen" is hieraan o.a. debet. In dit boek wordt de gang van zaken in 40 bedrijven geanalyseerd. Hieruit blijkt dat arbeidsmentaliteit doorslaggevend is voor de gang van zaken in bedrijven. De recessie bracht dit naar boven.

In Nederland wordt eigendom door de overheid uitgehold, hetgeen de betekenis van het begrip "solidariteit" ontkracht. Onzekerheid over je te besteden inkomen beperkt tevens je mogelijkheden om relaties met anderen aan te gaan en mensen eventueel behulpzaam te zijn. (Gevolg van onzekerheid en angst.)

Onduidelijkheid over de taak van bepaalde personen werkt machtsmisbruik en manipulaties in de hand, dus onzekerheid en onvrede.

Duidelijkheid -waarde van de ander- brengt mentaliteitsverbetering teweeg, bevordert samenwerking en leidt tot succesvol ondernemen. De meeste problemen in bedrijven zijn terug te voeren op onduidelijkheid en het niet in z'n waarde laten van de ander. Hr. Rikmans pleitte ervoor om mensen niet louter op hun gedrag te beoordelen, maar veeleer te trachten om de ware bedoelingen achter dat gedrag te begrijpen.

Hierover ontstond een felle discussie met o.a. de heren Apeldoorn en Smid, die stelden dat juist het eigenmachtig interpreteren van iemands gedrag oneerlijk is en de waarde van die ander aantast.

Het gaat te ver om hier de gehele discussie weer te geven, maar het ging er fel en leerzaam aan toe.

De heer *Lautier* bood aan om op 1 maart a.s. een verhandeling te houden over: "Doelstellingen en strategieën van mensen en organisaties - een rationele benadering." Dit werd in dank aanvaard.

De volgende bijeenkomst is op donderdag 1 maart a.s.

Er waren lezers die onze Amerikaanse boodschap (Vrijbrief Nr. 71/72):

LIVELLAFOTOOREHTSITNEMNREVOG

niet hebben begrepen.

Daarop ons Nederlandse antwoord:

NEZELNEROVETSRETHCA

KRING TILBURG - 10/1/84

1. Omdat een Particuliere Participatie Maatschappij teveel problemen geeft: allerlei overheids/burokratische regels! EN een beginkapitaal van Fl. 1 miljoen, moest naar andere methodes gezocht worden.
2. Een stichting voor hulpverlening zal waarschijnlijk het makkelijkst zijn. Onder de naam "Particuliere Sociale Dienst" zou dan gewerkt kunnen worden. Doelstelling in de geest van hulpverlening vooral aan slachtoffers van de overheidswetgeving.
Bijvoorbeeld :
 - hulp aan mensen die uit hun huis geraakt zijn.
 - opleiding van werklozen.
 - slachtoffers misdaad (als de dader al gepakt wordt, wordt de schade vaak nog niet vergoed).
3. Bedoeling van de stichting is :
 - a. de hulpverlening,
 - b. door in de publiciteit te laten zien dat je op libertarisch/alternatieve wijze tot goede daadwerkelijke oplossingen kunt komen,
 - c. financiën : -door publiciteit stortingen zien te krijgen - door "winst" op hulpverlening.Natuurlijk zitten hier nogal wat haken en ogen aan, vandaar dat iedereen de huiswerk opdracht heeft meegekregen om voor de volgende bijeenkomst een aantal punten op papier te zetten, n.l.: -hoe zouden de statuten/doelstellingen voor de stichting moeten zijn - hoe gaat zij te werk, wat pakken we eerst aan.
4. Er is nog gefilosofeerd over particuliere ziekenhuizen, en particuliere gevangenis. Leuk probleem bij particuliere gevangenis: stel een libertariër wordt door justitie veroordeeld voor een vergrijp dat niet door libertariërs als vergrijp gezien wordt. Moet die libertariër dan wel of niet kunnen ontsnappen uit een libertarisch/particuliere gevangenis?
5. Vanzelfsprekend dienen we steeds te zoeken naar mogelijkheden tot uitbreiding van kring Tilburg. 12 Avonden per jaar moet geen probleem zijn voor iemand die iets nuttigs wil leren/doen op libertarisch gebied.
Daarom is als volgt besloten :
 - Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt en rond gestuurd (een samenvatting daar weer van komt in de Vrijbrief).

- Iedereen is welkom, ook kennissen en vrienden, op de tweede dinsdag van de maand op Spoorlaan, 16 - Tilburg.
- Het verslag wordt gestuurd naar iedereen die Fl. 25,- (voor 1 jaar) heeft betaald ter dekking van kosten (porto, typen, kopiëren, koffie, etc.)

Voor Uw gemak geef ik hier alvast de data van de volgende bijeenkomsten. Wanneer U die nu in Uw agenda noteert en vrij houdt om te komen, dan zullen wij ons best doen om net zoveel vooruitgang te boeken in 1984 als we in 4 bijeenkomsten gedaan hebben :

14 februari	14 augustus
13 maart	11 september
10 april	9 oktober
8 mei	13 november
12 juni	11 december
10 juli	

GALATIANS COMMUNICATIONS

We ontvingen bericht dat de "GALATEN BRIEF" en het tijdschrift "THE CHRISTIAN FREEDOM LETTER" niet meer verschijnen, daar de beloning niet evenredig bleek te zijn aan de eraan bestede tijd, geld en moeite.

Lee Schubert, de uitgever, schrijft in verband daarmee onder andere:

"..... ik denk dat Vrijheid een heel grote plaats inneemt tussen de Christelijke morele waarden. Christendom omvat het concept Vrijheid, ondanks het probleem dat veel mensen het Christendom preken, maar in de praktijk de meest fundamentele principes van Vrijheid aanvallen.

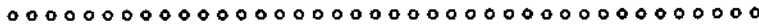
De overheid bestaat ook slechts uit mensen en wat ze als overheid doen, is alleen maar een geraffineerde versie van wat ze in ander verband doen.

Als de mensen zover konden komen dat ze afzien van geweld en dwang als middel om te krijgen wat ze hebben willen, dan zouden ze ook geen overheden vormen die op deze middelen gebaseerd zijn. En tot het moment waarop ze bereid zijn om deze methodes niet meer toe te passen, zal geen enkele verandering in de vorm van de overheid kunnen zorgen voor het creëren of beschermen van de Vrijheid."

Dit spreekt voor zichzelf.

Voor degenen die ons betaald hebben voor de GALATEN-BRIEF zullen we het abonnement op de VRIJBRIEF met 3 nummers verlengen.

DE VRIJE MARKT IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

De afgelopen weken zagen we enorme stijgingen in de Nederlandse en Belgische aandelen koersen. Wat was daar nu de reden van? Allereerst speelt een rol dat beide beurzen, trouwens ook de Duitse, achtergebleven waren bij wat er in Amerika is gebeurd. In Amerika, waar "de economie" veel sneller reageert op goede en slechte situaties was sinds medio 1983 een duidelijk herstel aan de gang. Europa liep daar achteraan. En dan gebeuren er rare dingen. Een Europese oliemaatschappij die dezelfde hoeveelheid voorraden en winst heeft in Europa als een Amerikaanse maatschappij, zou natuurlijk evenveel waard moeten zijn. Dat was in veel situaties niet zo. Wanneer we nl. kijken naar: de prijs van het aandeel en de winst die die maatschappij per aandeel maakt, de zogenaamde "prijs/winst verhouding", dan blijken die voor de meeste Europese aandelen erg laag te zijn. M.a.w. in de prijs van een Europees aandeel zit maar een paar keer de vorige winst. Dus als de winst stijgt, en dat mag je verwachten als de economie beter gaat, dan zou de koers van het aandeel veel meer mogen stijgen. Dat speelt b.v. een rol bij AKZO. Er zijn mensen die verwachten dat AKZO f 15,- winst gaat maken. Let wel verwachten. Normaal zou je kunnen zeggen dat in dit soort situaties de koers van een aandeel 10 maal de winst mag zijn. Voor AKZO zou dat dan f 150,- zijn. En dat terwijl de koers + f 110,- is. De beurs leeft en verandert dagelijks op basis van dit soort situaties. Want o wee als de winst straks f 10,- blijkt te zijn en de koers inmiddels f 140,-. Dan is de koers/winst

verhouding nl. niet meer wat iedereen had gedacht/gehoopt. Wat kunnen wij daar nu mee doen? Allereerst kunnen we zoeken naar aandelen waar de winst vrij zeker te bepalen is, of naar aandelen die achtergebleven zijn in de koersstijgingen. Verder speelt de munteenheid van die aandelen een rol. We verwachten een koersstijging van Belgische aandelen. Voor een Nederlander is er dan geen winst wanneer de koersstijging van het aandeel overeenkomt met de koersdaling van de Bfr. t.o.v. de gulden. Dan kijken we ook nog naar speciale situaties en het algemeen economisch beeld. Mooi geschreven maar weinig concreet, komt het er op neer dat we kijken naar factoren als inflatieverwachting, arbeidsonrust, overheidsinvloed, etc. Wanneer we dan alles op een rijtje trachten te zetten rollen een aantal zaken eruit, vooral Nederlandse en Duitse (in beide gevallen ook vanwege het valuta voordeel). Verder is het zo dat in Duitsland relatief weinig mensen in aandelen beleggen. Indien dan extra vraag komt uit het buitenland, stijgen de koersen daar snel. De fondsen voor :
Duitsland: Daimler, Deutsche Bank, Bayer, Siemens, VEBA, Mannesmann.
Nederland: Pakhoed, Naarden, HBg.
België: Petrofina (die we al maanden geleden hebben aangeraden) en Vieille Montagne.
Engeland: Commercial Union.
 U zou die fondsen/aandelen kunnen kopen. Of als U iets meer risico wilt lopen, maar minder geld uitgeven: U kunt ook "call" opties kopen. Dan heeft U het recht, niet de plicht,

(vervolg op pag. 8)

Vul deze bon in, of geef hem aan een relatie:

Ja ik wil graag meewerken om onze vrijheid te behouden en te vergroten. Noteer mij voor:

- Een abonnement op de VRIJBRIEF voor f 40,-/BF 600,- per jaar.
- exemplaren van de brochure "Hoe Vrij bent U nog" à f 3,-/BF 45,-.
- Een literatuurlijst (met boeken van Ayn Rand, von Mises, Hayek, etc.)

Naam:

Adres: Tel.:

Ik zal f / BF overmaken op Uw rekening bij (zie hieronder).

Stuur ook een proefnummer/informatie aan:

Deze bon opsturen aan: Libertarisch Centrum Nederland (zie hieronder).

Verantwoordelijk Uitgever: ir. H.J. Jongen, Statestr. 57 - Bus 3 - 2180 Kalmthout (België)

Nederland: Libertarisch Centrum, Fazantenkamp 818, 3607 EB Maarssenbroek. Tel. 03465-64994. AMRO Bank rek.nr. 46.24.31.320 (Giro 8238 AMRO Bank Amsterdam) i.g.v. Libertarisch Centrum; abonnementsprijs f 40,- per jaar; donateurs min. f 100,- per jaar.
 België: Herentalsebaan 109, B 2100 Deurne; Bank J. van Breda rek.nr. 645-1240465-64 i.g.v. VRIJBRIEF; abonnementsprijs BF 600,- per jaar; donateurs min. BF 1.500 per jaar.